

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 6 År 2019 Dato 10. desember Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

Siden forrige EMD-bulletin er det blitt avsagt én dom mot Norge og to avvisningsvedtak.

Det er blitt avsagt to dommer og ett avvisningsvedtak mot andre nordiske land. Ni eldre avgjørelser er blitt løftet opp på Key case-nivå.

Under følger et sammendrag av dommen mot Norge.

Månedens utvalgte: CASE OF K.O. AND V.M. v. NORWAY (Norsk sammendrag)

Dato: 19/11/2019 **Saksnummer.:** 64808/16

Viktighetsnivå: 2

Artikler: 8, 8 -1, 41

Konklusjon: Ingen krenkelse av Artikkel 8 – Retten til respekt for privatliv og familieliv (Artikkel 8-1 Respekt for familieliv). Krenkelse av Artikkel 8 – Retten til respekt for privatliv og familieliv (Artikkel 8-1 Respekt for familieliv). Ikke-økonomisk skade – tilkjent (Artikkel 41 – Ikke-økonomisk skade. Rimelig erstatning

Saken omhandler:

Saken gjaldt spørsmålet om barnevernets omsorgsovertakelse av et spebarn og begrensninger i retten til samvær med de biologiske foreldrene i perioden barnevernet hadde omsorg for barnet, utgjorde en krenkelse av Konvensjonens artikkel 8 om Retten til respekt for privatliv og familieliv

Fakta:

Klagerne er far og mor til barnet, født i henholdsvis 1974 og 1986.

Saken har i sin opprinnelse i tre bekymringsmeldinger barnevernet mottok i desember 2014. Bekymringsmeldingene var knyttet til klagerens ufødte barn. Blant annet var bekymringsmeldingene knyttet til foreldrenes omsorgsevne, herunder deres innbyrdes forhold og mistanke om at far utøvde vold mot mor.

Barnet ble født i januar 2015 og samme dag mottok barnevernet ytterligere bekymringsmeldinger. Blant annet gjaldt disse fars voldsutøvelse mot mor og at han hadde tvunget mor, som hadde en rushistorikk, til å misbruke narkotiske stoffer. Bekymringsmeldingene kom blant annet fra mors familie. To dager etter fødselen ble mor følgelig tilbudt et opphold på familiesenter. Hun valgte frivillig å flytte til familiesenteret med det nyfødte barnet. Etter en uke trakk hun imidlertid tilbake samtykke til å oppholde seg på familiesenter og valgte å flytte tilbake til far. I forbindelse med dette valgte barnevernstjenesten i kommunen å treffe et hastevedtak om akutt plassering av barnet i medhold av barnevernsloven § 4-6. Klagerne klagde deretter vedtaket inn for Fylkesnemnda, men nemnda opprettholdt vedtaket.

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Jan Erik Helgesen**

Kompilasjon og redaksjonsassistent **Mahrukh Mahmood og Marie Skjervold**

Kontakt & abonnement cathrine.kullgreen@nchr.uio.no

Klagerne tok deretter saken inn for tingretten, men også tingretten opprettholdt vedtaket om akutt plassering. Tingretten begrunnet dette ved blant annet å vise til det høye konfliktnivået mellom partene, mors psykiske helse og fars sinneproblemer og kontrollerende atferd.

Barnevernstjenesten i kommunen brakte deretter sak om omsorgsovertakelse etter barnevernsloven § 4-12 inn for Fylkesnemnda. Fylkesnemnda fattet vedtak om omsorgsovertakelse i mai 2015. Klagerne ble samtidig gitt samvær i én time fire ganger i året, og barnevernet ble gitt anledning til å føre tilsyn med samværene. I sin begrunnelse viste Fylkesnemnda særlig til at partene i lang tid hadde hatt et konfliktfylt forhold. Blant annet hadde politiet rykket ut til partenes hjem en rekke ganger i 2013 og 2014. Videre hadde mor forlatt hjemmet og oppholdt seg på krisesenter ved flere anledninger under graviditeten. Mors psykiske helse og historikk med rusmisbruk ga også grunn til bekymring. Videre slet far med sinneproblemer, og han hadde et langt rulleblad med en rekke voldsovertredelser og hadde fungert som en slags «torpedo» for en motorsykelklubb. Far hadde også utvist svært kontrollerende atferd overfor mor, og hun hadde begrenset nettverk og var i stor grad avhengig av far. Det ble også vist til at partene ikke hadde tatt imot hjelpetiltak, verken knyttet til egen problematikk eller rollen som foreldre. Følgelig ville ikke hjelpetiltak være tilstrekkelig i saken.

Fylkesnemnda begrunnet videre det begrensede samværet med at barnet ikke hadde et nevneverdig forhold til klagerne, da det hadde vært under barnevernets omsorg fra kort tid etter fødsel. Videre skulle plasseringen av barnet være langsiktig og hovedformålet med samværene var dermed at klagerne skulle bli kjent med barnet. Imidlertid måtte ikke dette forstyrre barnets behov for ro og stabilitet. Følgelig kunne ikke mer omfattende samvær gis.

Klagerne tok deretter saken inn for tingretten. Tingretten opprettholdt vedtaket om omsorgsovertakelse, men utvidet samværsretten noe. Klagerne ble gitt samvær med barnet i to timer seks ganger i året, og barnevernet kunne fortsatt føre tilsyn med samværet.

Tingretten viste til at selv om foreldrene var kjærlige og ønsket det beste for barnet, hadde de en rekke mangler som gjorde dem lite egnet som foreldre. Tingretten viste til begrunnelsen i Fylkesnemnda. I tillegg la tingretten til at særlig far var lite egnet som omsorgsperson. Han hadde til sammen vært dømt til 15 års fengsel for ulike lovbrudd og hadde vært anmeldt en rekke ganger. Videre var det bekymringsfullt at han utviste mangel på kontroll over sinne og voldelige tendenser, det ble vist til at han tidligere hadde fungert som en «torpedo» i en motorsykelgjeng. Far var også meget kontrollerende og utviste liten respekt for offentlige myndigheter. Blant annet hadde barnevernslederen i kommunen sett seg nødt til å få et besøksforbud mot far. Det hadde også kommet frem at far på daglig basis selvmedisinerte med cannabis.

Mor ble vurdert som en noe bedre omsorgsperson, imidlertid var hun meget sårbar og impulsiv. Hun hadde, etter at hun innledet et forhold med far, kuttet ut all kontakt med egen familie og var meget avhengig av far og hans nettverk. Mor utviste også ustabile tendenser og hadde vært innlagt på sykehus for blant annet å ha gitt seg ut for å være suicidal. Videre forelå det sterk mistanke om at far utøvde vold mot mor.

Vedrørende samværet uttalte tingretten at omfattende samvær først og fremst er aktuelt hvor omsorgsovertakelsen skal være kortsiktig. I foreliggende tilfelle var det antatt at omsorgsovertakelsen skulle være langsiktig og følgelig var ikke omfattende samvær aktuelt. Hensynet til barnets beste måtte derfor tilsi begrenset samvær.

Klagerne anket deretter avgjørelsen inn for lagmannsretten, men anken ble nektet fremmet. Deretter ble lagmannsrettens ankenektelse anket inn for Høyesterett, men også Høyesteretts ankeutvalg nektet anken fremmet.

Klagerne anket deretter saken inn for Domstolen i november 2016. I mellomtiden fremmet de også sak om tilbakeføring av barnet. I mars 2018 ble vedtaket om omsorgsovertakelse opphevet og barnet tilbakeført i medhold av barnevernsloven § 4-21

Anførsler:

Klagerne anførte at omsorgsovertakelsen av barnet og det begrensede samværet utgjorde et uforholdsmessig inngrep i deres rett til respekt for privat- og familielivet etter Konvensjonens artikkel 8. Klagerne viste særlig til at barnevernet ikke hadde hatt noen form for kontakt med dem i forkant av barnets fødsel og hjelpetiltak ble ikke vurdert. De viste også til at det begrensede samværet utgjorde en krenkelse av artikkel 8 fordi myndighetene ikke i tilstrekkelig grad hadde vurdert målet om tilbakeføring. Det var ikke riktig at plasseringen av barnet skulle vært vurdert som langsiktig, snarere tvert imot burde målet allerede fra akuttvedtaket vært tilbakeføring. Klagerne henviste til Domstolens avgjørelse i saken Strand Lobben mot Norge.

Staten imøtegikk klagerne anførsler og anførte at omsorgsovertakelsen utgjorde et forholdsmessig inngrep sett hen til det konkrete saksforholdet. Videre anførte staten at Strand Lobben hadde begrenset betydning i foreliggende sak, da den saken dreide seg om adopsjonsspørsmål

Domstolens vurderinger:

Domstolen innledet med å slå fast at staten ikke hadde nektet for at omsorgsovertakelsen og det begrensede samværet utgjorde et inngrep i klagerne rettigheter etter Konvensjonens artikkel 8. Det ble imidlertid vist til at inngrepet var lovlig etter bestemmelsens annet ledd. Domstolen uttalte videre at det ikke var omtvistet at to av de tre vilkårene i artikkel 8 annet ledd var oppfylt. Inngrepet hadde vært i samsvar med «lov» og fulgte et «lovlig formål» slik disse var opplistet i annet ledd.

Det omtvistede i saken var om inngrepet var «nødvendig i et demokratisk samfunn», herunder om inngrepet var forholdsmessig.

Domstolen innledet med noen generelle bemerkninger knyttet til vurderingen av om noe er «nødvendig i et demokratisk samfunn» i relasjon til barnevernssaker. Domstolen viste til at retningslinjer for hvordan vurderingen skulle foretas utgjorde en veletablert del av Domstolens praksis. For nyere avgjørelser henviste Domstolen til Strand Lobben mot Norge.

Domstolen uttalte videre at retten til familieliv og til å leve som en samlet familie er en helt grunnleggende rettighet etter artikkel 8. I tilfeller hvor familier blir splittet opp påhviler det dermed staten en streng plikt til å sørge for at familien på sikt skal være samlet. Målet i barnevernssaker skal

Article 8 – Right to respect for private and family life

1. *Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.*
2. *There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.*

med andre ord være gjenforening med de biologiske foreldrene. Dermed har staten en plikt til å bruke midler og legge til rette for at tilbakeføring skal skje underveis i prosessen.

Videre la Domstolen til grunn at dersom staten ikke legger til rette for dette allerede fra det tidspunktet barnet første gang blir tatt under myndighetenes omsorg, vil dette utgjøre en hindring for en eventuell tilbakeføring.

Domstolen gikk deretter over til å vurdere den konkrete saken.

Domstolen slo fast at spørsmålet den skulle ta stilling til var om omsorgsovertakelsen og det begrensede samværet utgjorde en krenkelse av artikkel 8.

Domstolen innledet med å slå fast at den nasjonale prosessen hadde vært tilfredsstillende og av høy kvalitet. Klagernes rettssikkerhet hadde dermed vært godt sikret og ivaretatt.

Domstolen vurderte først spørsmålet om omsorgsovertakelsen utgjorde en krenkelse av Konvensjonens artikkel 8.

Domstolen nøyde seg med å vise til begrunnelsen Fylkesnemnda hadde gjort for sitt vedtak og tingrettens begrunnelse for sin avgjørelse, og kom til at det nasjonale rettsapparatet hadde gjort en grundig og tilfredsstillende vurdering av situasjonen. Videre bemerket Domstolen at nasjonale myndigheter hadde vurdert mindre inngripende tiltak, i form av hjelpetiltak, men med rette kommet til at disse ikke ville være tilstrekkelige. Domstolen viste til at nasjonale myndigheter har en skjønnsmargin i slike saker. Inngrepet var heller ikke uforholdsmessig. Omsorgsovertakelsen var dermed ikke i strid med retten til familieliv.

Etter dette konkluderte Domstolen for det første spørsmålet og kom til at omsorgsovertakelsen ikke utgjorde en krenkelse av Konvensjonens artikkel 8.

Det neste spørsmålet var om det begrensede samværet utgjorde en krenkelse av Konvensjonens artikkel 8.

Domstolen anerkjente at Fylkesnemnda og tingretten hadde vurdert saken i lys av den informasjonen som var tilgjengelig for dem. I tråd med hvordan foreldrenes omsorgsevne hadde vært vurdert, ble samværsretten justert. Domstolen hadde forståelse for denne vurderingen som det nasjonale rettsapparatet hadde gjort.

Imidlertid uttalte Domstolen at de nasjonale myndighetene relativt tidlig i saken vurderte plasseringen av barnet under barnevernets omsorg som langsiktig. Domstolen viste her til Strand Lobben mot Norge. Domstolen fremholdt videre at begrunnelsen for den langsiktige plasseringen var for generell og ikke holdbar. Det nasjonale rettsapparatet hadde nøyd seg med å vise til at barnet hadde behov for stabilitet, men uten at det ble utdypet ytterligere hvorfor dette var tilfelle.

På den annen side anerkjente Domstolen at det i visse tilfeller kan være hensiktsmessig med begrenset samvær, dersom dette er til barnets beste. Imidlertid forutsetter slikt begrenset samvær at man først har gjort en grundig vurdering av situasjonen og kommet til at tilbakeføring ikke under noen omstendigheter vil være i samsvar med barnets interesser, herunder barnets beste.

I foreliggende sak forelå ikke indikasjoner på at dette var tilfelle. Snarere tvert imot hadde myndighetene vurdert at barnet var et normalt utviklet barn med adekvat fungering for alderen. Tilsynet med samværene hadde også vist at disse fungerte godt og interaksjonene mellom foreldre og barn var gode. I lys av disse opplysningene hadde Domstolen vanskeligheter med å forstå hvorfor samværene ikke var til barnets beste. Dermed var ikke begrunnelsen for å begrense samværene tilfredsstillende og måtte følgelig utgjøre en krenkelse av retten til familieliv.

Domstolen konkluderte etter dette med at det begrensede samværet utgjorde en krenkelse av Konvensjonens artikkel 8.

Domstolen tilkjente også klagerne til sammen 10 000 euro i erstatning for ikke-økonomisk skade og 2300 euro for sakskostnader

CASE OF KONKURRENTEN v. NORWAY (Norsk sammendrag)

Dato: 05/11/2019 **Saksnummer.:** 47341/15

Viktighetsnivå: 2

Artikler: 6, 6-1, 35, 35-3-a

Konklusjon: Avvisningssak (Art. 35) Saker som kan prøves. (Art. 35-3-a) Åpenbart grunnløs

Saken omhandler:

Saken omhandler et selskap som forgjeves hadde klaget inn Norge til ESA og EFTA-domstolen og anførte at staten hadde krenket selskapets rett til rettfærdig rettergang i forbindelse med saksgangen for en internasjonal domstol, EFTA-domstolen.

Fakta:

Klageren er et norsk busselskap som opererer en ekspressbussrute på strekningen Oslo–Kristiansand.

I 2006 fremmet klageren en klage til EFTAs overvåkningsorgan ESA og anførte at det konkurrerende busselskapet Oslo Sporveier AS (nå Ruter) hadde mottatt statsstøtte fra Oslo kommune, i strid med EØS-regelverket (EØS-avtalen artikkel 61 (1) og artikkel 49). Sporveien hadde mottatt årlig tilskudd til busstransport i Oslo og hadde mottatt kapitaltilførsel for å dekke underdekning i pensjonsordningen til Sporveien. Underlagt Sporveien var datterselskapet Lavpriseksiptesen.no, et busselskap som opererte en ekspressbussrute på samme strekning som klageren i direkte konkurranse med klageren. Etter fire år henla ESA klagen under henvisning til at støtten Sporveien hadde mottatt var i overensstemmelse med statsstøtteregelverket som fulgte av EØS-loven. Klageren påklaget henleggelsen til EFTA-domstolen, som i august 2011 erklærte avgjørelsen ugyldig.

Klageren fremmet i september 2011 en ny klage til ESA, som igjen henla klagen. Klageren påklaget henleggelsen til EFTA-domstolen, men klagen ble denne gang avvist.

I februar 2012 utstedte klageren et søksmålsvarsel til ESA med anførsel om at overvåkningsorganet hadde forsømt sin plikt til å åpne en formell undersøkelse av støtten gitt fra Oslo kommune til det konkurrerende busselskapet, i tråd med EFTA-domstolens avgjørelse av 2011. I mars 2012 åpnet ESA en formell undersøkelse av Oslo kommunes støtte til Sporveien.

I desember 2012 fattet ESA en ny avgjørelse som omhandlet klagerens opprinnelse klage av 2006. ESA konkluderte med at støtten ikke utgjorde ulovlig statsstøtte.

Vedrørende den andre klagen av september 2011, besluttet ESA i mai 2013 å ikke iverksette en formell undersøkelse i den forbindelse.

Klageren begjærte i august 2013 ESA-vedtakene av 2012 og 2013 opphevet av EFTA-domstolen. Norske myndigheter intervenerte i prosessen og ba om avvisning i juli 2014. Klagen ble avvist av EFTA-domstolen i mars 2015.

Klageren brakte saken inn for Domstolen september 2015

Anførsler:

Klageren anførte at EFTA-domstolens avvisningsavgjørelse av 20. mars 2015 krenket klagerens Konvensjonsfestede rett til adgang til domstolene, samt retten til en rettferdig rettergang. Klageren anførte at Domstolen måtte holde staten ansvarlig for brudd på Konvensjonens artikkel 6.

Ifølge klageren må staten holdes ansvarlig for brudd på Konvensjonen. Ettersom ESAs beslutninger kun kan angripes i EFTA-domstolen, anførte klageren at det krenket klagerens rett til en rettferdig rettergang at staten hadde grepet inn i rettsprosessen ved å delta på høringen, avgitt skriftlig kommentar og begjært avvisning. Ved at staten hadde opptrådt som part i prosessen, utgjør ESA og EFTA-domstolen ifølge klageren et system som ikke beskytter borgernes grunnleggende menneskerettigheter i tilstrekkelig god grad.

Videre anførte klageren at selskapet var fratatt kompensasjonsmuligheter ettersom staten etter en avvisning av EFTA-domstolen var fritatt for ansvar. Klageren viste til at statens rolle som part underveis i prosessen innebar at en avgjørelse i statens favør fratok klageren erstatningsmuligheter. Da spørsmålet ikke kan prøves for norske domstoler, anførte klageren at saken var egnet for prøving av Domstolen som brudd på Konvensjonens artikkel 6. Spørsmålet om nasjonale rettsmidler var uttømt måtte besvares bekræftende ettersom klageren hadde vist til Konvensjonskrenkelse under behandlingen for EFTA-domstolen.

Staten imøtegikk klagerens anførsler

Domstolens vurderinger:

Klageren anførte

Domstolen åpnet med å påpeke at EFTA-domstolen ikke er part til Konvensjonen, og at spørsmål om rettferdig rettergang knyttet til dens avgjørelser i utgangspunktet er uforenlige med de personelle vilkår («ratione personae») som oppstilles av Konvensjonen.

Domstolen gikk så over til å vurdere klagerens to argumenter for hvorfor statens ansvar under Konvensjonen kom til anvendelse i saken. Utgangspunktet for vurderingen er Konvensjonens artikkel 1 som fastslår at statene skal sikre Konvensjonsrettighetene for «enhver» innen sitt myndighetsområde. Konkret beror vurderingen på om norske myndigheter har forsømt sin plikt til å sikre adgang til domstolene og retten til en rettferdig rettergang etter Konvensjonens artikkel 6.

Domstolen så først på anførselen om at staten hadde deltatt aktivt i rettsprosessen, og vurderte om dette eventuelt medførte at Konvensjonens artikkel 1 gjorde seg gjeldende. Domstolen åpnet med å skille mellom tilfeller der en stat tar del i en rettsprosess ved at den ber den utenlandske domstolen om en prejudisiell uttalelse, og tilfeller som i den aktuelle sak der klageren selv har initiert rettsprosessen. Staten hadde avgitt skriftlige og muntlige bidrag til EFTA-domstolen saksbehandling som hadde skjedd i tråd med domstolens egne regler.

Domstolen bemerket dermed at det ikke forelå noen koblinger mellom en intern saksbehandling og prosessen for EFTA-domstolen. Norge hadde ikke på noe tidspunkt innflytelse på verken saksbehandlingen eller resultatet av klagen, utover det som eventuelt måtte følge av argumentene som fulgte de skriftlige og muntlige bidragene. At staten hadde benyttet seg av sin lovfestede rett til å inngi skriftlige og muntlige bidrag i en sak som omhandler den, fant Domstolen at ikke innebærer ansvar for at saksbehandlingen er i tråd med Konvensjonens artikkel 6.

Domstolen gikk så over til å vurdere klagerens anførsel om at staten gjennom ordningen med ESA og EFTA-domstolen har overført jurisdiksjon til en internasjonal organisasjon som unnlater å beskytte grunnleggende rettigheter, og at den manglende beskyttelsen utgjorde en strukturell mangel som hadde gitt særlig utslag i klagerens tilfelle. Domstolen viste til egen praksis som har slått fast at en stat ved overføring av jurisdiksjon til et internasjonalt organ, vil anses for å ikke ha fraveket kravene som følger av Konvensjonens artikkel 6 dersom det internasjonale organet beskytter grunnleggende rettigheter på en måte som gir minst likeverdig («at least equivalent») beskyttelse som det som følger av Konvensjonen.

Domstolen viste til at den aktuelle saken skiller seg fra tidligere praksis knyttet til EU-rett som utviklet gjennom blant annet Bosphorus-saken. EØS-lovgivningen som klagen omhandler er for det første ikke gitt direkte virkning i norsk rett, slik EU-retten er for medlemsstater. For det andre krever ikke EFTA-domstolen at EØS-retten tolkes i tråd med noen menneskerettighetstraktater, verken EU-charteret eller Konvensjonen. Imidlertid nevnes at EFTA-domstolen selv har uttrykt at EØS-retten skal tolkes i lys av grunnleggende rettigheter, med det formål å styrke sammenhengen mellom EØS- og EU-rett.

Etter denne vurdering bemerket Domstolen at spørsmålet i saken ikke var om Norge kunne holdes ansvarlig under Konvensjonen for statens EØS-implementering, men om Norge kan holdes ansvarlig for den anført nektede tilgangen til en domstol ettersom EFTA-domstolen avviste klagerens klage. Et slikt ansvar oppstår først hvis «nektelsen» kan begrunnes i strukturelle mangler. Spørsmålet var derfor om Norges lovfestede ordning med ESA og EFTA-domstolens håndheving av norsk overholdelse av EØS-avtalen er i strid med Konvensjonens krav.

Domstolens praksis har lagt til grunn at Konvensjonens artikkel 6 gir rett til adgang til domstolene («access to court»). Imidlertid innebærer ikke dette at en domstols avvisning på grunnlag av manglende rettslig interesse («locus standi») ikke vil medføre en krenkelse av retten til rettfærdig rettergang. Spørsmålet beror på en vurdering av om klagen har vært gjenstand for en genuin prøving.

Domstolen viste til at EFTA-domstolen i den aktuelle saken hadde foretatt en prøving av betingelsene for domstolsbehandling, og at klageren under prosessen hadde hatt anledning til å argumentere for at betingelsene var oppfylt.

Under henvisning til ytterligere praksis viste Domstolen til at Konvensjonens artikkel 6 krever at en domstol redegjør for begrunnelsen som beslutningen bygger på. Domstolen fant at EFTA-domstolen hadde gitt en detaljert begrunnelse for hvorfor klageren ikke hadde rettslig klageinteresse etter de gjeldende regler.

På bakgrunn av det ovennevnte kom Domstolen til at klagen ikke hadde avdekket noen åpenbare mangler i statens beskyttelse av klagerens konvensjonsfestede rettigheter. Det ble derfor ikke ansett nødvendig å undersøke ytterligere anførsler knyttet til Konvensjonens artikkel 35 om saker som kan prøves.

Domstolen fant at det ikke forelå noen brudd på Konvensjonen og konkluderte derfor med at klagen måtte avvises som åpenbart grunnløs etter artikkel 35 (3).

Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: Alle EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- EMD-bulletins internettsider
- [Oversikt over EMD-dommer mot Norge](#)